

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ ചതുർദശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ചതുർദശഃ സർഗഃ ||

ശ്രീരാമസ്യാജേയതാം പ്രതിപാദ്യ വിഭീഷണേന രാവണം പ്രതി
സീതായാ രാമപാർശ്വേ പ്രേഷണായൈവ സമ്മതിദാനം

നിശാചരേന്ദ്രസ്യ നിശമ്യ വാക്യം
സ കുന്ദകർണസ്യ ച ഗർജ്ജിതാനി |
വിഭീഷണോ രാക്ഷസരാജമുഖ്യ -
മുവാച വാക്യം ഹിതമർഥയുക്തം ||6.14.1 ||

വൃതോ ഹി ബാഹ്യന്തരഭോഗരാശി -
ശ്ചിന്താവിഷഃ സുസ്മൃതതീക്ഷ്ണദംഘ്രഃ |
പഞ്ചാംഗുലീപഞ്ചശിരോത്രികായഃ
സീതാമഹാഹിസ്തവ കേന രാജൻ ||6.14.2 ||

യാവന്ന ലങ്കാം സമഭിദ്രവന്തി
ബലീമുഖാഃ പർവതകൂടമാത്രാഃ |
ദംഘ്രായുധാശ്ചൈവ നഖായുധാശ്ച
പ്രദീയതാം ദാശരഥായ മൈഥിലീ ||6.14.3 ||

യാവന്ന ഗൃഹ്ണന്തി ശിരാംസി ബാണാ
രാമേരിതാ രാക്ഷസപുംഗവാനാം |

വജ്രോപമാ വായുസമാനവേഗാഃ
പ്രദീയതാം ദാശരമായ മൈഥിലീ || 6.14.4 ||

ന കുന്ദകർണേന്ദ്രജിതൗ ച രാജം -
സ്തമാ മഹാപാർശ്വമഹോദരൗ വാ |
നികുന്ദകുന്ദൗ ച തമാതികായഃ
സ്ഥാതും സമർഥൗ യുധി രാഘവസ്യ || 6.14.5 ||

ജീവംസ്തു രാമസ്യ ന മോക്ഷ്യസേ ത്വം
ഗൃപ്തഃ സവിത്രാപ്യഥവാ മരുദ്ഭിഃ |
ന വാസവസ്യാങ്കഗതോ ന മൃത്യോ -
ർനഭോ ന പാതാലമനുപ്രവിഷ്ടഃ || 6.14.6 ||

നിശമ്യ വാക്യം തു വിഭീഷണസ്യ
തതഃ പ്രഹസ്തോ വചനം ബഭാഷേ |
ന നോ ഭയം വിദ്മ ന ദൈവതേഭ്യോ
ന ദാനവേഭ്യോപ്യഥവാ കദാചിത് || 6.14.7 ||

ന യക്ഷഗന്ധർവമഹോരഗേഭ്യോ
ഭയം ന സംഖ്യേ പതഗോരഗേഭ്യഃ |
കഥം നു രാമാദ് ഭവിതാ ഭയം നോ
നരേന്ദ്രപുത്രാത് സമരേ കദാചിത് || 6.14.8 ||

പ്രഹസ്തവാക്യം ത്വഹിതം നിശമ്യ
വിഭീഷണോ രാജഹിതാനുകാക്ഷീ |
തതോ മഹാർഥം വചനം ബഭാഷേ
ധർമാർഥകാമേഷു നിവിഷ്ടബുദ്ധിഃ || 6.14.9 ||

പ്രഹസ്ത രാജാ ച മഹോദരശ്ച
ത്വം കുന്ദകർണശ്ച യഥാർഥജാതം |

ബ്രവീത രാമം പ്രതി തന്ന ശക്യം
യഥാ ഗതിഃ സ്വർഗമധർമബുദ്ധോഃ ||6.14.10 ||

വധസ്തു രാമസ്യ മയാ ത്വയാ ച
പ്രഹസ്തു സർവൈരപി രാക്ഷസൈർവാ |
കഥം ഭവേദർഥവിശാരദസ്യ
മഹാർണവം തർതുമിവാപ്സവസ്യ ||6.14.11 ||

ധർമപ്രധാനസ്യ മഹാരഥസ്യ
ഇക്ഷ്യാകുവംശപ്രഭവസ്യ രാജ്ഞഃ |
പുരോ്യസ്യ ദേവാശ്ച തഥാവിധസ്യ
കൃത്യേഷു ശക്തസ്യ ഭവന്തി മൂഢാഃ ||6.14.12 ||

തീക്ഷ്ണാ ന താവത് തവ കങ്കപത്രാ
ദുരാസദാ രഘവവിപ്രമുക്താഃ |
ഭിത്ത്യാ ശരീരം പ്രവിശന്തി ബാണാഃ
പ്രഹസ്തു തേനൈവ വികത്മസേ ത്വം ||6.14.13 ||

ഭിത്ത്യാ ന താവത് പ്രവിശന്തി കായം
പ്രാണാന്തികാസ്ത്യേശനിതുൽയവേഗാഃ |
ശിതാഃ ശരാ രഘവവിപ്രമുക്താഃ
പ്രഹസ്തു തേനൈവ വികത്മസേ ത്വം ||6.14.14 ||

ന രാവണോ നാതിബലസ്ത്രിശീർഷോ
ന കുന്ദകർണസ്യ സുതോ നികുന്ദഃ |
ന ചേന്ദ്രജിദ് ദാശരഥിം പ്രവോഢ്യം
ത്വം വാ രണേ ശക്രസമം സമർഥഃ ||6.14.15 ||

ദേവാന്തകോ വാപി നരാന്തകോ വാ
തഥാതികായോതിരഥോ മഹാത്മാ |

അകമ്പനശ്ചാദ്രിസമാനസാരഃ

സ്ഥാതും ന ശക്താ യുധി രാഘവസ്യ ||6.14.16 ||

അയം ച രാജാ വ്യസനാഭിഭൂതോ

മിത്രൈരമിത്രപ്രതിമൈർഭവദ്ഭിഃ |

അൻവാസ്യതേ രാക്ഷസനാശനാർഥേ

തീക്ഷ്ണഃ പ്രകൃത്യാ ഹ്യസമീക്ഷകാരി ||6.14.17 ||

അനന്തഭോഗേന സഹസ്രമൂർധ്വനാ

നാഗേന ഭീമേന മഹാബലേന |

ബലാത് പരിക്ഷിപ്തമിമം ഭവന്തോ

രാജാനമുത്ക്ഷിപ്യ വിമോചയന്തു ||6.14.18 ||

യാവദ്ധി കേശഗ്രഹണാത് സുഹൃദ്ഭിഃ

സമേത്യ സർവൈഃ പരിപൂർണകാമൈഃ |

നിഗൃഹ്യ രാജാ പരിരക്ഷിതവ്യോ

ഭൂതൈർയഥാ ഭീമബലൈർഗൃഹീതഃ ||6.14.19 ||

സുവാരിണാ രാഘവസാഗരേണ

പ്രച്ഛാദ്യമാനസ്തരസാ ഭവദ്ഭിഃ |

യുക്തസ്ത്വയം താരയിതും സമേത്യ

കാകുത്സ്ഥപാതാലമുഖേ പതൻ സഃ ||6.14.20 ||

ഇദം പുരസ്യാസ്യ സരാക്ഷസസ്യ

രാജന്തശ്ച പഥ്യം സസുഹൃജ്ജനസ്യ |

സമൃഗ്ഘ്നി വാക്യം സ്വമതം ബ്രവീമി

നരേന്ദ്രപുത്രായ ദദാതു മൈമിലീം ||6.14.21 ||

പരസ്യ വീര്യം സ്വബലം ച ബുദ്ധ്യാ

സ്ഥാനം ക്ഷയം ചൈവ തഥൈവ വൃദ്ധിം |

തഥാ സ്വപക്ഷേപ്യനുമൃശ്യ ബുദ്ധ്യാ

വദേത് ക്ഷമം സ്വാമിഹിതം സ മന്ത്രി ||6.14.22 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ

യുദ്ധകാണ്ഡേ ചതുർദശഃ സർഗഃ ||